

Protokoll funktionshinderrådet

Närvarande:

Ordförande

Nils Duwähl (DHR)

Ledamöter

Micaela Kedhammar (Attention/FRS)

Niklas Bjurström (FRS/Epilepsi föreningen i Stor-Stockholm)

Christer Jerström (ÅSS)

Gunilla Antemar (FRS/Neuro)

Gunnar Sandström (SRF)

Tjänstemän

Veronica Wolgast Carstorp, socialförvaltningen

Lisa Gagnerud, socialförvaltningen

Jonna Hermansson, äldreförvaltningen

Håkan Andersson, överförmyndarförvaltningen

Philip Stewén, borgarrådssekreterare (S)

Frånvarande

Elsa Brunemalm (SDF)

Sekreterare

Therese Englund, socialförvaltningen

Tidpunkt:

Den 19 mars 2026 klockan 14:00-15:00

Plats:

Storforsplan 36, Farsta

1. Godkännande av föredragningslista

Den utsända dagordningen korrigerades, socialnämnden och överförmyndarnämnden bytte plats i ordningen.

2. Val av justerare och tid för justering

Nils Duwähl och Gunilla Antemar utsågs att justera dagens protokoll. Justeringar ska vara klar måndag förmiddag den 20 april 2026.

**3. Håkan Andersson (förvaltningschef,
överförmyndarförvaltningen)**

Håkan Andersson visar ett bildspel och den skickas ut med protokollet till rådet.

Håkan Andersson redogör för propositionen ”Ett ställföreträdarskap att lita på”, som syftar till att höja ambitionsnivån för överförmyndarverksamheten och säkerställa att huvudmännen får bättre stöd och större möjlighet att påverka. Beslutanderätten i ärenden flyttas från tingsrätterna till överförmyndaren, vilket medför ett ökat inflöde av frågor om godmanskap och kräver mer telefon- och e-postkontakt. Samtidigt ställs högre krav på utbildning av både ställföreträdare och nämndsledamöter, på information via kommunens webbplats och på en mer aktiv kommunikation med huvudmännen. Ställföreträdarna måste redovisa mer detaljerat hur de arbetar för huvudmannens bästa, och förvaltningarna får i uppdrag att inte bara följa upp ekonomin utan även kontrollera att huvudmännen har det bra.

Kravet på granskning av redovisningshandlingar fördubblas och kvaliteten i verksamheten måste förbättras. Rutiner för riskupptäckt och internkontroll stärks, arvodeskostnaderna ökar då fler ärenden kan kräva anställda ställföreträdare, och fler situationer införs där överförmyndaren kan föreläggas att inhämta utredning. Dessutom krävs anpassning av ärendehanteringssystemet till ny lagstiftning och ett nationellt ställföreträdarregister, vilket innebär både tids- och kostnadsinsatser.

Håkan förklarar att en del av förändringarna redan har genomförts, att Myndigheten för familjerätt och föräldrastöd (MFOF) ännu inte har gett slutgiltiga instruktioner och att länsstyrelsens tillsynsmetoder fortfarande är oklara. Rekrytering och kompetensutveckling tar tid, och förändringarna införs successivt, vilket innebär att resursbehovet sannolikt ökar ytterligare under 2028–2029 när MFOF:s riktlinjer och länsstyrelsens uppföljning träder i kraft.

Rådet efterfrågar hur förvaltningen ska hantera den ökade arbetsbördan, om resurser och personal räcker samt hur tidsplanen ser ut. Det önskas klarhet i vilka konkreta uppgifter och redovisningskrav som ställs på ställföreträdare, samt i vilka åtgärder som vidtas för att undvika att ställföreträdare hoppar av.

Håkan Andersson förklarar att en budgetökning på cirka elva miljoner kronor avsätts för att stärka personal och kompetensutveckling. Beslutet om propositionen fattas nästa vecka och träder i kraft 1 juli. Ställföreträdare ska nu redovisa detaljerat både ekonomisk förvaltning och insatser för huvudmannens välbefinnande, delta i utbildningar och förbättra kommunikationen med huvudmännen. Riskerna för avhopp erkänns, men ökade stöd- och ersättningsåtgärder förväntas minska detta.

Rådet tackar Håkan Andersson för dragningen.

4. Genomgång av föregående protokoll

Protokollet läggs till handlingarna.

5. Socialnämnden

5.1 Föredragningslista socialnämnden

5.1.8. Underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029

Rådet ställer frågor om hur dokumentet tar höjd för politiska förändringar, hur det uppsökande arbetet ska utvecklas, särskilt för grupper som är svåra att nå, samt hur kompetens och arbetssätt kan stärkas inom detta område. Rådet lyfter även svårigheter att identifiera och nå personer som inte själva söker stöd, behovet av ökad central styrning för att uppnå likvärdighet samt frågor om krisberedskap och kommande lagstiftning.

Veronica Wolgast Carstorp förklarar att dokumentet är ett återkommande underlag som utgår från kända förutsättningar, såsom lagförslag och andra omvärldsfaktorer, för att ge beslutsfattare bättre planeringsunderlag. Hon betonar att dokumentet inte kan förutse alla politiska förändringar och att ett urval behöver göras. Hon lyfter att uppsökande arbete är en central del i omställningen till ny socialtjänstlag, men att vissa grupper är svåra att nå och att arbetet ofta behöver ske i samverkan med regionen. Hon framhåller också att lagstiftningen ställer tydligare krav på socialtjänsten än på hälso- och sjukvården i detta avseende. Vidare beskriver hon ökad central styrning som en komplex fråga kopplad till likvärdighet samt att arbetet med krisberedskap pågår, men delvis är beroende av nationell utveckling.

Lisa Gagnerud instämmer i att det finns betydande svårigheter att nå vissa målgrupper och betonar vikten av tidiga insatser och nära samverkan mellan socialtjänst och hälso- och sjukvård. Hon lyfter behovet av ett helhetsperspektiv kring individen, där insatser samordnas utifrån exempelvis boende, sysselsättning, ekonomi och anhörigstöd. Hon framhåller även att personer i hemlöshet eller med omfattande psykisk problematik ofta är särskilt svåra att nå, vilket innebär en fortsatt utmaning i det uppsökande arbetet.

6. Överförmyndarnämnden**6.1 Föredragningslista överförmyndarnämnden****6.1.10. Månadsrapport 2026**

Rådet har inga kommentarer.

7. Äldrenämnden

7.1 Föredragningslista äldrenämnden

7.1.6. Underlag för budget 2027 med inriktning för år 2028 och år 2029

Rådet ställer frågan om beredskap kopplad till trygghetslarm vid exempelvis strömavbrott, inklusive hur verksamheten säkerställer funktion när tekniken fallerar. Rådet lyfter även frågan om hantering av trygghetslarm som inte återlämnas och om det finns möjlighet att införa någon form av avgift eller liknande lösning. Vidare ställer rådet frågor om upphandling och avtalsperioder, särskilt kopplat till om korta avtal påverkar verksamhetens incitament att satsa på kompetensutveckling samt hur styrning och uppföljning sker.

Jonna Hermansson svarar att budgetunderlaget är ett långsiktigt dokument som fokuserar på större prioriteringar och utvecklingsområden inom förvaltningen, där centrala frågor är kompetensförsörjning, god och nära vård samt ett utökat ansvar för statistik och analys. Hon lyfter också hemtjänsten som ett centralt utvecklingsområde och som en viktig förebyggande insats för att möjliggöra kvarboende.

Gällande trygghetslarm förklarar hon att det finns etablerade rutiner för att hantera driftstörningar, inklusive reservlösningar i larmen samt alternativa arbetssätt såsom utökade hembesök vid behov. Hon beskriver att sådana störningar förekommer och hanteras löpande inom verksamheten. Hon framhåller även att trygghetsjourens arbete är omfattande och samhällsviktigt, och att om rådet vill kan det planeras in en mer fördjupad genomgång av den operativa verksamheten.

När det gäller återlämning av trygghetslarm uppger hon att det i dagsläget inte finns möjlighet att ta ut avgifter, även om behov av att utreda sådana lösningar har identifierats. Hon betonar att trygghetslarm är en insats som ges utan individuell behovsprövning, vilket påverkar regelverket.

Avseende upphandling förklarar hon att olika former gäller beroende på verksamhet. Inom hemtjänsten kan utförare fortsätta så länge de uppfyller avtalskraven, medan entreprenader löper över tidsbegränsade avtal med möjlighet till förlängning. Hon framhåller att krav på kompetensutveckling är reglerade i avtal och följs upp genom verksamhetsuppföljning, och att hon inte ser att verksamheter generellt avstår från sådana satsningar under avtalens slutskede.

7.1.19. Anmälan av månadsrapport mars 2026

Rådet har inga kommentarer.

8. Övrigt

Inga inkomna frågor under övrigt.

Nästa sammanträde är tisdagen den 12 maj och kommer att vara ett fysiskt sammanträde i Farsta.

Ordförande tackar för ett bra möte och avslutade mötet.